

Nr. 8073/933.

Scrisoare pastorală de Anul nou 1934.

Către Clerul și Poporul din Eparhia Aradului

GRIGORIE*)

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, ienopolei și Hălmeagului, precum și a părților din Banatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierască.

„Nădejdea mea este Tatăl, Scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt, Treime Sfântă, mărire Tie“.

*Prea Iubit Cler,
Prea Iubit Popor Credincios,*

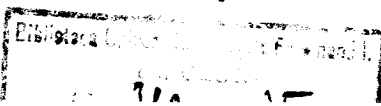
Cu a lui Dumnezeu iubire și pază am petrecut un an vechiu și am intrat în ziua întâia a unui an nou, care este ziua tuturor nădejdiilor bune. Nădejdiile bune sunt ca zilele bune, cari se cunosc de dimineață și de aceea curățenia nădejdiilor noastre este o comoară neprețuită. Știm că în viitor ca și în trecut, nu vom trăi în virtuți, fără ispite, dar nădăjduim că ispitele le vom birui mai ușor. Știm, că precum nu este război fără vrăjmaș, nu este nici biruință fără luptă, dar nutrim nădejdea că vrăjmașii vor fi biruiți, pentru că avem dreptul să ne punem nădejdea în biruința binelui și a adevărului, pentru că întunericul totdeauna s'a împrăștiat în fața luminei.

Robul care își petrece zilele triste în în-

căperea îngustă a temniții, are dreptul să nădăjduiască că mila lui Dumnezeu și mila omenească, îi vor reda în o bună dimineață libertatea și cinstea pierdută. Bolnavul greu, care se svârcolește de dureri crunte în patul său, nu este iertat să-și piardă nădejdea, că într'o bună zi prin rugăciunile sale își va recăpăta sănătatea mult dorită. Săracul, care cu luptă grea își câștigă pâinea zilnică, are dreptul să nădăjduiască că va veni clipa când soarta lui din voia lui Dumnezeu se va îmbunătăți. Cine a fost mai nevinovat decât dreptul Iov și cine a ajuns la o soartă mai fericită decât dânsul?

Apostolul Pavel zice: «Nici o ispită nu va ajuns pe voi, decât numai omenească, iar Dumnezeu este credincios. El nu vă lasă să vă ispitiți mai mult decât puteți, ci împreună cu ispita face și scăpare ca să puteți suferi» (I. Cor. c. 10. v. 13).

O pornire nebiruită a sufletului meu de părinte iubitor al vostru al tuturor, mă îndeamnă azi, când pornim pe cărarea unui an nou, să

vă potesc împlinirea tuturor nădejilor voastre bune în o viață plăcută, fără supărări sufletești și fără greutăți materiale, dar atunci când fac această poffire din tot sufletul meu părintesc, vă rog să luați aminte, că unde este nădejde trebuie să fie și un suflet curat și o voință tare, fiindcă și nădejdea ca și floarea nu pot crește bine decât într'un pământ bun.

Nu este nici o dorință bună, mică sau mare, pe lumea aceasta, care s'ar putea împlini fără durere, fără răbdare, fără muncă și jertfă. Așa suntem noi ca corabia pe mare, pe care o amenință valurile, dar tot valurile o mână înainte. De câte ori nu se întâmplă că un bun tată iubitor de familie pleacă la orașul îndepărtat cu carul plin de bucate, ca vânzându-le să cumpere cele trebuincioase copiilor săi. O bucată de drum carul merge bine, dar deodată carul se oprește, fiindcă i-s'a stricat ceva. Ce i-ar folosi acestui om dacă ar sta desnădăjduit și ar începe să se tânguie? Nimic sigur. Omul de inimă se ajută cum poate. Muncește o oră, două și reparându-și carul merge înainte. Plugarul căruia calul îi iese din brează și o apucă razna, aleargă după el și îl readuce iarăși la brează. Așa e bine și firesc. Fierarul, ce ar face cu bucata de fier, dacă s'ar teme de dogoreala focului, în care trebuie să o țină? Suferă o vreme, ca apoi să dea fierului forma pe care o dorește. Călătorul cuminte, care a mers o jumătate de zi pe cale greșită, nu plânge când se convinge de rățacirea lui, ci se întoarce înapoi și apucă pe calea cea bună.

Oh, lumea noastră este plină de dorinți și de nădejdi, dar nu vrea să-și dea seama, că omul care se tânguie cu mâinile așezate pe piept nu poate duce la îndeplinire nici una din dorințele și nădejile lui, dacă nu-și pune bărbătește în lucru toate puterile trupei și sufletești.

Aproape nu mai este sat românesc în eparhia Aradului pe care să nu-l fi vizitat și în tot locul am văzut la poporul nostru atâta sănătate, atâta vânosie trupească și atâtea alese calități sufletești, încât acest popor prin orice împrejurări grele ar trece nu are motiv să fie plângător și desnădăjduit, dimpotrivă muncind și crezând în Dumnezeu poate, să ajungă zile foarte frumoase și foarte fericite.

Nu ne vine să credem, că poporul nostru cheltuiește în tot anul sute de milioane pe beuturile nesănătoase și pe hainele luxoase și strălucite. Poporul nostru însă prin puterea voinței sale ar putea folosi acești bani pentru creșterea copiilor și pentru asigurarea bătrâ-

nețelor. Numai voință, voință tare se cere și binele ar veni dela sine; acolo, unde azi este sărăcie, ar veni dela sine îndestulirea și mulțumirea cu soartea.

Doctorii cei mai renumiți ne învață, că traiul prea îmbuibat moleșește viața omului și i-o scurtează, pecând postul întărește pe om și îi lungeste viața. Poporul nostru trebuie să aibă curajul creștinesc de a se întoarce la viața simplă, dar sănătoasă a strămoșilor.

Tocmai pe acele locuri unde sunt case mari, se plâng creștinii noștri că nu pot trăi dacă cresc mai mult decât un copil, doi, și strămoșii noștri în case mai mici și cu mijloace mai puține au crescut tot pe acelaș loc câte 10—12 copii. Cauza este lămurită. Părinții noștri au avut nădejde în Dumnezeu, dar noi nu o mai avem ca să trăim după cum a ordănduit Dumnezeu. Noi ne încredem mai mult în înțelepciunea omenească, decât în înțelepciunea lui Dumnezeu, care bine a făcut tot ce a făcut.

Să spună, că odată trăia un tinăr frumos cu numele Narcis și acesta întrebă pe un înțelept orb ce să facă el ca să ajungă o vârstă înaintată. Orbul înțelept răspunse: «Așa vei ajunge la o vârstă înaintată, dacă nu ai să-ți vezi fața niciodată». Dar tinărul nu s'a ținut de sfatul înțeleptului, ci într'o zi caldă de vară a privit cu nesaț în apa unui râu limpede, care îi oglindea frumuseța chipului său. Incântat de ce a văzut și-a întins mâinile în valuri ca să prindă chipul frumos, dar firește că nu a putut strânge în mâinile sale decât apa curgătoare. Supărarea i-a fost așa de mare pentru pierderea chipului său, încât inima i-a încetat să bată și a murit nefericit.

Iată un exemplu din cele multe, unde duce sumeția și nădejdea nechibzuită. Tinărul acesta în loc să fi crezut în Dumnezeu și să fi muncit fără răgaz, a vânat frumuseța trecătoare ca valurile și a murit în cea mai frumoasă vârstă. Oh, câtă lume tinără și viguroasă pier și în zilele noastre, fiindcă în loc de a se ținea de poruncile lui Dumnezeu, vânează deșertăciunile cari pier ca năluca.

Prea iubiții mei fii sufletești,

An nou fericit își doresc oamenii azi, dar cu faptele își pricinuesc unul altuia cele mai mari rele. Toate vorbele aspre și fără îndurare, toate apucăturile urâte, toate patimile de răzbunare se pun în aplicare dela om la om, așa că fericirea mult dorită a oamenilor nu poate fi decât o năluca. Dacă fiecare stăpân își cunoaște așa de bine pe sluga sa, și după cum

e vrednic acesta, așa îl iubește sau îl desprețuiește, cu atât mai mult ne va răsplăti nouă Dumnezeu care zice: «Eu sunt cel care cercetez răunchii și inimile și voi da vouă fiecăruia după faptele voastre» (Apoc. Cap. c. 2 v. 23). Cum ne putem închipui că vom putea fi cândva fericiți, dacă nu iubim pe Dumnezeu și pe semenii noștri? Nu este fericire pe pământ fără de voia lui Dumnezeu.

Unul dintre cei mai străluciți generali ai lumii a fost Anibal. Acesta s'a luptat 16 ani în Italia încărcându-se cu multe cununi de lauri. Atât era el de puternic și de temut, încât mamele romane își linișteau copiii neascultători cu cuvintele: «Taci că vine Anibal». Și acest mândru Anibal a fost chemat în patria lui Africa, unde într'o zi a fost bătut de dușmani încât a trebuit să fugă în altă țară, unde de supărare și de rușine s'a otrăvit. Iată ce este fericirea făcută de mâni omenești.

Să știm deci, că fericirea adevărată vine dela Dumnezeu pe urma faptelor noastre bune.

Noi toți cari dorim să fim fericiți să punem la temelie vieții noastre cuvintele Bisericii: «Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul și acoperământul meu este Duhul Sfânt».

De aceea în ziua Anului Nou ne rugăm deosebit lui Dumnezeu pentru sănătatea iubitului nostru Rege Carol II. și pentru stăpânirea noastră, ca pe aripele credinței, dragostei și nădejdei muncind, să ducă scumpa noastră Românie la înflorirea dorită de toți.

De aceea și eu arhiereul vostru mă adresez cu aceasta scrisoare către voi, pentru că voiesc a Vă arăta și pe aceasta cale, că doresc fericirea voastră.

Din inimă Vă doresc deci tuturor un an nou fericit, binecuvântându-vă familiile, casele, atelierile, școlile, fabricile și ogoarele voastre acum și pururea și în vecii vecilor

AMIN.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

† Grigorie
Episcopul Aradului.

Aprindeți Darul Lui Dumnezeu...

— Meditații pentru preoți —

De Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului.

Meditația V.

Viața lăuntrică a preotului.

Lumea de azi ar voi să vadă în preoți sfințenia întrupată. Ar dori să ne vadă pe noi cei din cler, locuind în peșteri ale pustiuilor deșarte, ca să-i rămână ei toate bunurile materiale, iar noi să trăim disprețuiți și neîncurațați de nimeni. Ar dori să ne vadă săvârșind minuni, deși nici săracul Lazar nu a săvârșit minuni și s'a învrednicit cu toate acestea de sânul lui Avraam.

În mijlocul disprețului ce ni-l arată lumea, noi știm să luăm îndemnuri dela marele și dumnezeescul Pavel care s'a învrednicit să vadă pe Domnul. Vom lua râvnă dela Zahau vameșul, care a pus în uimire pe oamenii Ierihonului când a lăsat o grămadă de bani la o parte, jumătate din averea sa, numai ca să poată urma pe Iisus (Luca 19 v. 2).

Până acum am slujit Domnului cu mai puțină dragoste? Am avut o dragoste temporală și fragilă, schimbăcioasă ca timpul și disparentă ca fumul? Amintirea noastră se în-

dreaptă spre Saul, care și până la convertirea deplină a slujit lui Dumnezeu, dar nu cu devotamentul și căldura adevăratului slujitor. El era în slujba lui Dumnezeu, dar în serviciu extern, fără tragere de inimă, ocupat cu persecutarea creștinilor. Un apostol ca Toma, numai după pipăirea rănilor Domnului îi slujește cu deplină căldură, numai atunci vede în Dumnezeu bunul cel mai înalt, adevărata frumusețe și fericire.

Noi ne vom adăpa viața lăuntrică din zelul puternic al sfântului Petru, care predicând cu foc, făcu să se boteze în o singură zi peste trei mii de oameni!!! Noi știm, că religiunea către nimeni nu zice: tu creștine încă azi trebuie să fii fără scăderi! Mai mult se cere unui preot să fie fără scăderi, dar nu în înțeles absolut, căci zice Sf. Scriptură: „Multe greșim toți” (Iacov 3 v. 2).

Dar Domnul cere să ne hotărâm în fiecare zi a lucra la desăvârșirea noastră preoțească, până când vom simți, că în adevăr slujim cu credință, cu gândul mai presus de toate la Dumnezeu! A fi aproape de Dumnezeu, a face lucrurile lui Dumnezeu, aceasta este

viața lăuntrică a adevăratului preot. Să ne pătrundem de ideea, că din clipa hirotoniei avem o inimă nouă, cugetări noi, ochi noi, concepții noi, puteri noi, pentru că suntem hirotonisiți. Și atunci, iubii mei, oare nu ne gândim că aceste cugetări noi și concepții noi le păstrăm numai trăind o viață lăuntrică cu Domnul?

Sfântul apostol Pavel zugrăvește minunat viața divină elaborată în noi de strădania lăuntrică: „nu eu viez de acum înainte, ci viază întru mine Hristos” (Galat 2 v. 20). Apostolul zice că nu eu, adică omul cel vechiu, cu păcatele și înclinările cele rele, ci Hristos trăiește în mine. Gândurile lui Iisus sunt gândurile mele, inima Lui este inima mea, așa că eu iubesc de acum înainte numai ceea ce el iubește. Grea muncă este aceasta și însuș Pavel zice: „Feșii mei, pe care iarăș cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi” (Galat. 4 v. 19). Marele Pavel se mărturisește, că cu greu face pe Galateni ca Hristos să le cârmuiască viața, ca Hristos să le povățuiască graiul și fapta, ca inima lor să fie îndreptată spre cele bune.

În adevăr, multe porniri se războesc cu omul, dar puterea noii vieți ce vine dela Domnul, poate să inobileze, să reglementeze pornirile, ca ele să fie într'un serviciu superior.

Dar cel ce își dă seama ce este viața cu Hristos, acela va birui piedecile, având aceeași temelie de acțiune și voință cu Hristos, aceleași vederi, aceleași simțiri. Sfântul Pavel spune că Hristos este capul nostru, iar noi membrele lui. (Efes. 5 v. 23). „Capul și membrele trebuie însă să aibe aceeaș viață; și precum din cap curge viața în toate membrele inferioare, așa trebuie să curgă viața divină în noi. Deoarece noi formăm împreună cu El numai un corp, așa trebuie să formăm împreună cu El un duh și o inimă. Un corp și două suflete deosebite ar fi o monstruoșitate. În toate trebuie deci să fim străbătuți de acelaș duh cu Iisus Hristos, să iubim, ceea ce El a iubit, să îndeplinim faptele noastre în aceleași vederi și să fim înlăuntrul nostru una cu Dumnezeu, precum și El a fost. Căci cel ce nu are duhul lui Hristos, acela nu este al Lui” (Rom. 8 v. 9¹).

Preotule, preotule, dacă Hristos trăiește întru tine, atunci trebuie să simțești că ești în societatea lui Dumnezeu, care te iubește, te apără și vede și cel mai mic bine care-l faci. Atunci simțești plăcere în munca ta, bucurie în greutăți, liniște în mijlocul freamățului lumii,

încredere în sforțări. Dar fără viață lăuntrică vei fi împrăștiat în toate părțile, vei fi distrat, gol și nu te vei simți cu trup și suflet legat de chemarea ta; vei alerga fără sistem de aici până dincolo, te vei lega de ceea ce este trecător, voia ta va fi purtată de întâmplare. Dacă darul te chiamă spre cele înalte, iar firea te trage în jos și nu rezști, vei rămâne sfărâmat. Vei simți numai cunile și spinii Domnului, dar nu și bucuriile adevăraților lui slujitori.

1. Multe pot fi cazurile, când preotul se depărtează de viața lăuntrică cu Dumnezeu, dar una din cauze se află în slăbiciunea și nestatornicia lui. Eri când s'a hirotonit, a promis de toate arhiereului său, că va merge îndată la cel bolnav, nu numai când e chemat, dar și când nu este chemat, iar azi chemat fiind, zice: du-te, voiu veni îndată și merge după două sau trei ore! A uitat propunerea de eri, a uitat ceea ce a citit despre preotul Chiril al lui Potapenko, a uitat de cuvintele sfântului Pavel: „cu vreme și fără vreme” (II Tim. 4 v. 2). Ca preoți ne-am întrunit în sobor, ne-am mărturisit păcatele unui frate duhovnic, ne-am împărțșit, am zis unul către altul: „Hristos în mijlocul nostru”, iar apoi ne-am dus acasă și am continuat ura față de preotul din aceeaș parohie! Superficialitatea noastră a făcut să uităm că prin taina împărțșirii am intrat în cea mai intimă comuniune cu Dumnezeu, iar prin ura față de fratele preot, ne-am scos pe noi din această comuniune! Am uitat că scandalizăm poporul, care nu ia dela noi pildă de dragoste. Ni-s'a părut că ne-am apropiat de potir cu destul suflet preoțesc, dar prin faptele de mai târziu, am dovedit, că noi numai pe jumătate eram preoți. Despre păgâni zice apostolul neamurilor, că pentru necunoștința lor s'au înstreinat de Dumnezeu și umblă întru deșărtăciunea minții (Efeseni 4 v. 17—18), dar un creștin nu se poate justifica cu aceasta și astfel și mai puțin un preot.

Un învățat, un artist, un negustor, un meșeriaș nu poate presta ceva organic, ceva desăvârșit, dacă lucrează după capriciu, dacă e dispus, iar în indispoziție nu lucrează. Preotul însă nu poate fi cuprins de capriciu, de indispoziție, fără a risca să se dezvolpeze pe sine ca un simplu laic, ca un profan! Cu nestatornicie, cu jumătăți de alitudini nici creștini nu suntem, nu trăim viață interioară cu Dumnezeu, căci chiar proorocul Ilie întrebese în vechiul Testament: „până când veți șchiopăta întru amândouă gleznele voastre? De este Domnul Dumnezeu, mergeți după Dânsul, iar de este Vaal, mergeți după el” (3 Regi 18 v. 21).

¹) Ludwig Wahl: Betrachtungen. Regensburg 1910 vol. I. p. 543.

Cum nu se cutremură cei ce slujesc la doi domni, cum se face, că ei nu se examinează pe sine, ca să vadă că ei nu mai au tainica legătură cu Dumnezeu!? Prin cercetare de sine aduce-ți-vei aminte frate dragă, că încă atunci când erai făcut citeț, și s'a spus să ai în toată ziua Sfânta Scriptură în mână și să o citești, ca văzându-te credincioșii să ia folos, iar azi nici ca preot nu mai prea citești. Îți vei da seama că și poporul acesta te știe, te simte că citești sau nu; va simți din cuvintele tale, din faptele tale. Îți vei da seama, că ești dator să și respecteți făgăduințele, să lucrezi cu vreme și fără vreme, că ești dator să iubești pe alți preoți, ca să te vadă lumea că ești ucenic al Domnului!!

Deci frate dragă, începe cu tine, controlează-te, îndreptează-te și vei vedea, că mulțumirea ta nu atârână de mediul din jurul tău, și vei simți că jugul Domnului nu este așa de greu.

2. Bogăția vieții lăuntrice o vei simți mai bine, dacă vei pune ordine în întrebuințarea timpului. Trebuie să ai timp pentru anumite exerciții evlavioase, pentru rugăciuni, căci nu ajung rugăciunile tale din biserică. Pentru viața lăuntrică, rugăciunile sunt ca lemnele pentru foc: din ce vei pune mai multe lemne pe foc, flacăra va deveni tot mai mare. Cât mai multe rugăciuni vei înălța, cu atât vei sta în mai strânsă intimitate cu Dumnezeu! Fă exerciții în punctualitate, în executarea celor propuse de tine cu regularitate. Fiecare datorie își are timpul ei și nimic nu vei uita atunci, nimic nu vei face prea curând sau prea târziu!

3. Viața lăuntrică este mult primejduită de viața zilnică cu grijile, cu necazurile, bucuriile și plăcerile ei²⁾. Cu adevărat zice Domnul în pilda sămănătorului: „Grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției înneacă cuvântul și neroditor îl face” (Matei 13 v. 22). Câți nu rămân copleșiți de preocupările pământești și viața lor lăuntrică este robită grijilor zilnice. Chiar dacă lasă pe o clipă munca zilnică, nu știu unde să înceapă cu sufletul lor. La rugăciune, la primirea tainelor, nu săvârșesc munca sufletească.

Aici ne vine în ajutor reținerea simțurilor. Urechile cari nu se mai satură de noutăți, limba care nu poate sta în liniște, fac inima să fie lipsită de evlavie. Cel ce vorbește multe, nu este după voia Domnului. Moderat în priviri, moderat în întrebări inutile, precaut în cuvinte, trebuie să fie preotul. Simțurile interne ale fan-

teziei trebuie să fie înfrânate, căci dacă ne predăm imaginațiilor de tot felul și gândurilor nefolositoare, se produce o turburare în sufletul nostru. Ce-am auzit și ce-am văzut, ce-am făcut, ce-am observat, ce și cum vom face ca să ne întâlnim iar cu persoanele cu cari ne-am mai distrat: toate acestea pentru un preot ar însemna, că el nu are viață interioară.

Pilduitoare sunt în privința aceasta convenirile sociale la cari ia parte preotul. La cele mai multe conveniri se mănâncă, se bea, se fumează dela început până la sfârșit și se flecărește din greu. Aceste întruniri sunt o zarvă mare, unde nici unul nu caută să se apropie sufletește de celalalt; toți se manifestă cu gura, dar sufletul lor e gol. Fiecare voește să aibe asupra celorlalți un efect ieftin, dar nu o înrăurire sufletească. Ah, dacă zarva ar fi fost mai mică și fiecare participant ar fi dorit să audă un cuvânt bun și îndrumător din gura celorlalți, căci — iubii mei — frumos este sufletul doritor de a se umplea de lumina divină a spiritului, de a prinde duhul lui Dumnezeu în micul păhar al propriei sale vieți, ca viața personală să ajungă în armonie cu ordinea vecinică. Nu-i nimic dacă cineva n'a creat mult în extensiune, dar au fost ocupați cu eul lor propriu, dorind a-l transforma în atelier al lui Dumnezeu.

Ne aducem aminte că Domnul a lăudat și strădania Martei, dar ne-a dat să înțelegem că partea cea bună este să ne lăsăm cuprinși de puterea unei idei, să ne împreunăăm cu adevărata realitate, viața în Dumnezeu, care dă înțeles și realizărilor exterioare ale vieții. Din o asemenea căutare a noastră spre veșnicul ideal, spre viața mai presus de timp și spațiu au isvorât toate realizările binecuvântate în artă, știință, cultură, munca socială și religie.

Cine produce ceva real în școală? Nu aceia cari sunt prezenți la toate cursurile și conferințele și duc isonul, ci cei cari în taină se ostenesc să formeze sufletul tineretului în puterea adevăratului spirit. Cine creiază în artă? Nici decum aceia cari sunt mari știutori, plini de dexteritate și cari încasează sume mari, ci aceia cari fac numai mânași de interiorul lor. În viața socială aceia au roduri binecuvântate, cari sunt plini de puterea lui Dumnezeu!. În biserică, nu mulțimea organizațiilor va da adevărata religiozitate, ci doritorii după viața divină, dusă în rugăciune. Când te-ai simțit mai bine în o societate? Când ai simțit că cineva s'a apropiat de tine, când te-ai simțit atras de o voință curată. Nimic nu ne ilustrează mai bine acest adevăr, decât atitudinea Mântuitorului în

²⁾ Schleinigier und Macke; Muster des Predigers. Freiburg im. B. 1913 p. 245 și urm.

casa lui Lazar. Mântuitorul încă va fi dorit o-dihă când a intrat în casa lui Lazar, dar când a văzut că Maria cu câtă ardoare dorește să asculte despre împărăția lui Dumnezeu, a lăsat osteneala, a învins spiritul. El nu mai simte oboseala călătorului. El este izvorul, din care țâșnesc apele veșniciei, este harfa ce răsună de melodiile voinței divine.

Și ce să zicem noi? Noi, cari de multe ori cădem osteniți, îndată ce simțim adâncul unui suflet omenesc, îndată ce auzim dorința unui suflet către Dumnezeu, numai decât ne ducem la datorie, pentru că ne îndeamnă sufletul nostru propriu. Ne ducem la muncă sufletească, pentru că noi înșine simțim ce însemnează a te dori după ceva netrecător. Ah, noi preoții simțim că avem nevoie să ne săturăm sufletul flămând din viața bogată a Domnului; simțim că sufletul nostru trebuie să se pătrundă de duhul Domnului. Și dacă eu preotul simțesc că undeva este duhul lui Dumnezeu, dacă în calea mea vine un om, care poartă în suflet ceva din duhul divin, atunci las totul la o parte și caut pe omul acela. Caut duhul Domnului, caut împărăția cea neperitoare a sufletelor!

Ajută-ne Doamne, să aflăm împărăția Ta Amin.

Crăciunul bolnavilor.

Nici unde nu poți înțelege mai bine, senzual devărat al praznicilor, ca și în mijlocul bolnavilor. Sufletele lor sunt mai accesibile pentru a primi pe Mântuitorul Cristos. Este un fenomen îmbucurător pentru Biserica noastră, că în vâlmășagul frământărilor grele prin care trece lumea, poporul Român se întoarce cu privirile pline de nădejdi, spre Biserică.

Fenomenul acesta s'a observat și la bolnavii din spitalele din Arad, căci nici într'un an dela războiul mondial, n'au cerut sfânta cuminecătură, — în ajunul Crăciunului — în număr așa de mare, ca în anul acesta.

La fel cu anii precedenți, direcțiunea spitalelor: Județean și de Copii a ținut să procure bolnavilor clipe senine și mângăere sufletească.

Inaugurarea pomului de Crăciun și împărțirea darurilor la Spitalul de Copii s'a făcut Duminecă în 24 Decembrie la ora 4 după masă. Copiii bolnavi în convalescență au fost grupați — într'un salon — în jurul unui pom de Crăciun încărcat cu multe bunătăți și jucării. În fața dlui director Dr. C. Radu și personalului de serviciu, părintele S. Stana a servit o slujbă religioasă, după care a urmat mai multe colinde frumoase. În timpul acesta fiecare copil a pri-

mit o corfiță drăgălașe plină de prăjituri, bomboane, portocale, diferite cărțițele oferite copiilor de P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie și diferite jucării oferite de dna Șapra.

De aci preotul a trecut, urmat de colindatori și publicul asistent, pe la toate secțiile bolnavilor, unde au fost inaugurați pomii de Crăciun și s'a împărțit aceleași daruri la toți copiii. Fetitele și băieții mai marișori culcați în paturi, colindau și plângeau. La întrebarea părintelui Stana că de ce plânge, o fetiță a răspuns, că simte o mare durere în suflet, că nu poate sărbători Crăciunul acasă cu mămica și cu frații ei.

La Spitalul județean, inaugurarea pomului de Crăciun, s'a făcut la ora 5 în sf. biserică unde a fost pregătit un pom mare la poalele căruia au fost așezate corfe mari pline cu pachete, pentru fiecare om de serviciu și pentru fiecare bolnav. La serviciul divin au participat în frunte cu directorul Dr. Ioan Moldovan și administratorul V. Mircea, corpul medicilor și personalul de serviciu. Din sf. biserică, părintele Stana, urmat de colindatori și publicul asistent, au cercetat toate saloanele bolnavilor, unde a împărțit fiecărui bolnav câte un pachetel cu bunătăți și diferite cărți și ziare trimise bolnavilor de P. S. Sa părintele Episcop Grigorie. Și la acest Spital au fost bolnavii profund impresionați de atenția și darurile primite. Cei mai mulți bolnavi, dar mai cu seamă femeile toate plângeau. În ziua întâi și a doua de Crăciun, la sf. liturgie, frumoasa bisericuță a fost plină de public, venit din oraș, venit pentru motivul că această biserică este încălzită. A doua zi a cântat dulos și cu evlavie corul „Lumina” al oarbilor din Arad, sub conducerea părintelui V. Lugojanu și al vredniciei sale soșii, care participă la toate acțiunile unde se preamărește Dumnezeu.

Bolnavilor dela toate secțiile li s'a cetit Pastorală de Crăciun a P. S. Sale, talmăcindu-le că părintele Episcop Grigorie este cu sufletul și la dansii și în biserică catedrală se roagă lui Dumnezeu, să dea sănătate tuturor bolnavilor din eparhia noastră, ca ei în deplină sănătate să fie redați caselor și familiilor lor.

Serviciile Nașterii Domnului în bisericile din Arad.

La Biserica Catedrală.

În această biserică sf. liturgie a fost pontificată cu profundă pietate de P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea parohială.

Răspunsurile liturgice au fost cântate frumos ca totdeauna de corul „Armonia” condus

de prof. A. Lipovan. La priceasnă P. S. Sa a rostit o puternică predică, în care cu o forță oratorică neîntrecută, a arătat binefacerile coborâte de Dumnezeu pe pământ, prin Nașterea lui Hristos.

Intre Cer și pământ, era o prăpastie, pe care păcatul o făcea tot mai adâncă. Și în momentul când oamenii erau mai nedemni de mila Creatorului și prin noui crime chemau asupra lor fulgerile dreptății divine, Dumnezeu se coboară plin de iubire în mijlocul lor, pentru: a-i mântui, a-i îndrepta prin nașterea, viața și moartea sa. Hristos le arată oamenilor: lumina, pacea și iubirea.

Amintim și de astădată, că nici jumătate n'au încăput în biserică din creștinii veniți să se închine Nașterii Domnului. Un motiv ca cei cu cădere să se îngrijască de edificarea unei biserici în Pârneava. Și până atunci să se deschiză acolo o capelă ortodoxă.

În biserică din garnizoană a servit sf. liturghie părintele confesor Gheorghiu, în suburbiile Șega părintele Felea, în Grădiște părintele Murășan, în Micălaca-Nouă părintele Furdul, în Gai părintele Ionescu, în Bujac părintele Mihuș. Robilor dela Penitenciar le-a dus mângăere părintele Draia.

Parohia „Ville Fabrică“, din Timișoara în haină de sărbătoare.

— Instalarea preotului Ștefan Șora —

Au trecut ani de când se pregătește inaugurarea parohiei nou înființată, pentru credincioșii, din ville Timișorii.

Momentul mult așteptat s'a sărbătorii Duminecă în 10 Decembrie 1933, în cadrul sărbării aranjată în scopul instalării noului preot, Sf. Sa părintele Ștefan Șora.

Încă în preseara zilei păr. Ștefan Șora cu concursul D-lui înv. dir. Gheorghe Daina, a improvizat într'o capelă, sala de învățământ a școlii primare de acolo, pentru credincioșii dintre vil.

Primul serviciu liturgic s'a celebrat de cătră P. C. Sa Dr. Patrachie Țlucra, protopopul Timișorii, asistat de preoții: Virgil Popoviciu, Traian Golumba, Ștefan Șora și diaconul Alex. Bocșan.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul din Timișoara III, sub conducerea D-lui Ioan Crișan.

În decursul liturghiei s'au cuminecat elevii de școală.

Credincioșii din „Ville Fabrică“, au manifestat un viu interes, față de acest act decisiv, în viața lor

religioasă, — luând parte cu mic cu mare la acest serviciu.

La liturghie P. C. Sa părintele protopop a rostit o frumoasă și instructivă predică despre rolul Bisericii.

La fine P. C. Sa părintele protopop a instalat în parohie, pe Sf. Sa păr. Ștefan Șora. Cuvintele părintelui protopop, au fost acoperite — din partea credincioșilor, — de urale și aprobări, ca: „întru mulți ani!“ Corul a repetat „mulți ani!“

După acestea părintele Ștefan Șora rostește o scurtă cuvântare, arătând programul său de muncă. Pe urmă exprimă mulțumită P. S. Sale părintelui episcop Grigorie și Ven. Consiliu Eparhial, pentru nobila însărcinare și părinteasca grijă, iar P. C. Sale părintelui protopop îi mulțumește, pentru frumoasele sfaturi. Mulțumește antecesorului, Cucernicului părinte Traian Golumba pt. grija ce a purtat parohiei, până în prezent. Mulțumește tuturor oaspeților, precum și credincioșilor, pentru încrederea și dragostea manifestată.

Neobositul protopop al Timișorii Dr. Patrachie Țlucra, nu scapă nici o ocaziune de a răspândi, — cu mână largă, — în masele poporului, pe lângă sfaturile dahovnicești și lumina binefăcătoare a culturii naționale.

În calitate de președinte al despărțământului „Astra“, a întocmit și un program cultural, care s'a executat în aceeaș sală, — în urma serviciului divin, — dup'o pauză de 10 minute.

În cadrul acestui program executat de corul din Timișoara III, — cu concursul elevilor dela școala primară de sub conducerea D-lui înv. dir. Gh. Daina, — a conferențiat frumos, despre milostenie Sf. păr. Virgil Popovici, din partea asociației preoțești, iar Sf. Sa păr. Traian Golumba, în reprezentanța Astei, a conferențiat despre legătura dintre Școală și Biserică. Ambele conferințe au fost ascultate cu viu interes.

După executarea programului se constituie cercul cultural „Astra“, în parohia „Ville Fabrică“, alegându-se 10 membrii în comitet, dintre cari, noul preot păr. Ștefan Șora este proclamat cu unanimitate de președinte, iar Dl. înv. dir. Gheorghe Daina de secretar. Cercul a primit, din partea despărțământului, o bibliotecă modestă, 50 volume.

Drept încheiere păr. protopop Dr. Patrachie Țlucra, roagă pe bunul Dumnezeu să dea, ca, ce s'a așezat și lucrat în noua parohie „Ville Fabrică“, să fie în ceas bun.

Daniel.

Cetiți și răspândiți
«Biserica și Școala»

INFORMAȚIUNI.

Tuturor cititorilor, colaboratorilor, abonaților, sprijinitorilor și bunilor creștini, le dorim: »AN NOU FERICIT!«

Felicități de anul nou către M. S. Regele. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, din prilejul anului nou, a adresat M. S. Regelui următoarea telegramă de felicitare :

Majestății Sale Regelui Carol II.

Sinaia

Clerul și poporul Eparhiei mele, cu tot sufletul înălțăm rugăciuni de anul nou, ca Dumnezeu să dăruiească Majestății Voastre sănătate, pace, mângăiere și putere, întru rodnicia tuturor năzuințelor și ostenețelor ce depuneți pe Altarul Patriei.

Episcop GRIGORIE.

Exact la data expedierii telegramei, P. S. Sa Episcopul nostru a primit din partea M. Sale Regelui următorul Autograf: „La Mulți ani!” ss. *Carol 1934*

P. S. Sa Episcopul nostru bolnav. De cinci zile P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie se află suferind în pat.

La sfatul medicilor P. S. Sa va trebui să mai rămână în cameră încă 10 zile

P. S. Sa mulțumește pe calea aceasta tuturor P. C. protopopi și preoți din eparhie, cari au binevoit a-i adresa felicitări din prilejul anului nou.

Moartea Prim Ministrului I. G. Duca. La încheierea revistei noastre, primim trista știre, despre încetarea din viață a fostului Prim Ministru, I. G. Duca, ucis de studentul Nicolae Constantinescu, în momentul când voia să se reîntoarcă în capitală după audiența avută la M. S. Regele.

Hirotonirea P. S. Sale Episcopului de Caransebeș. Duminică în 31 Decembrie, a fost hirotonit în catedrala din Sibiu I. P. C. Sa Arhimandritul Dr. Vasile Lazarescu, întru episcop pentru eparhia Caransebeșului. Dorim P. S. Sale Episcopului Vasile viață plină de roade bogate pentru Biserica românească.

Zile istorice. Marți 8 Noembrie s'au împlinit 15 ani dela unirea Bucuvinei cu patria mamă. Tot în această zi s'au împlinit 56 ani dela data când armata română, sub conducerea domnitorului Carol I, a biruit pe Turci la Plevna (1877) dobândind astfel independența Principatelor Române.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Lemne pentru invalizi, Orfani și Văduve. Casa pădurilor a hotărât ca să dea lemne în mod gratuit următorilor:

1) Invalizilor de războiu câte 4 steri lemne de foc sau două grămezi de crăci.

2) Văduvelor și orfanilor de război să li se vândă câte patru steri sau două grămezi de crăci cu jumătate de preț.

Scutiri de pedepse. Ministerul de finanțe a hotărât să scutească de pedepse pe toți acei cari au călcat legea alcoolului sau codul silvic.

Nr. 4900 1933.

Ordin circular

către toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Din socoțile Consiliului eparhial pe anii 1927 | 1932 aflăm că din banii adunați cu tasurile II și III în bisericile din eparhie, an de an tot mai puțin s'au trimis Consiliului eparhial, ba pentru anul 1932 s'au administrat Consiliului eparhial cu circa 60% mai puțin decât s'au administrat anual în cei 5 ani 1927-1931. Astfel suntem nevoiți a crede ceea ce susține, că nu toți banii adunați cu tasurile II și III se trimet Consiliului eparhial, ci numai o parte, restul fiind reținuți pentru biserică.

Banii adunați cu tasurile II și III având să fie trimiși Consiliului eparhial în scopul destinat, invităm pe fiecare P. C. protopop să atragă atențiunea conducătorilor de oficii parohiale, să observe strict dispozițiunile cuprinse în art. 63 din Instrucțiunea epitropească, că adeca banii adunați cu tasurile I II și III epitropii să nu-i așeze în cassa bisericei, până când nu i-a luat în seamă și preotul, carele după ce i-a introdus în evidența tasurilor, are să semneze evidența și numai apoi epitropul are să așeze banii în cassa bisericei, Banii adunați cu tasurile II și III apoi la termenele indicate în instrucțiunea epitropească să-i administreze Casei Consiliului eparhial pe calea sa erarhică, adeca prin oficialul protopopesesc.

Scopul acestui ordin circular e, să înceteze uzul ce se practică în unele parohii, că din banii adunați cu tasurile II și III numai o parte se introduc în evidență, iar restul îl adaugă la banii adunați cu tasul I destinat pe seama bisericei locale.

P. C. protopopi vor controla și veghea ca organele să se conformeze dispozițiilor cuprinse în instrucțiunea epitropească.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 2 Decembrie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

† *Dr. Grigorie Gh. Comșa*
Episcopul Aradului.

Red. responsabil : **PROTOPOP SIMION STANA**